จดหมายข่าวสถาบันวิจัย

ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

Institute of Language and Culture for Rural Development
Mahidol University

ปีที่ ๒๙ ฉบับที่ ๓ : กรกฎาคม — กันยายน ๒๕๕๑

Vol. 29 No. 3 : July – September 2008

พระสาทิสลักษณ์สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
ภาพฝีพระหัตถ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ

Theory U เรียนรู้จากอนาคต กับ Otto Scharmer

ดร. โสพส ศิริไสย์[*]

เรียนรู้จากอนาคตรึ เป็นไปได้อย่างไร คนเราเรียนรู้จากสิ่งที่ปรากฏขึ้นแล้วทั้งนั้น อนาคตยังมาไม่ถึงแล้วจะเอาอะไรมาให้คนรู้ได้เล่า ตอนแรกผู้เขียนก็คิดอย่างนี้เหมือนกัน แต่อ็อตโต ชาเมอร์ ยืนยันว่าอนาคตสามารถเรียนรู้ได้ ด้วยกระบวนการที่เขาเสนอขึ้นมาใหม่ เรียกว่า Theory U

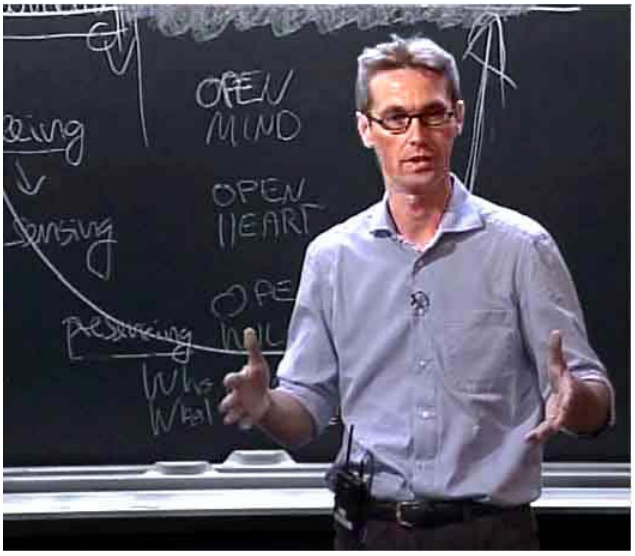

ในขณะที่ชาวโลกกำลังโหยหาความรู้เพื่อเป็นทางออกของวิกฤติปัญหาที่กำลังรุมเร้า คนที่คิดอะไรใหม่ๆ และสามารถอธิบายอย่างเป็นระบบ แสดงออกมาอย่างเป็นรูปธรรมจึงกลายเป็นจุดสนใจใฝ่รู้ของผู้คน

อ็อตโต ชาเมอร์ - Otto Scharmer นักคิดชาวเยอรมันที่ร่ำเรียนทางด้านเศรษฐศาสตร์และการจัดการ แต่ภายหลังหันมาทุ่มเทศึกษาเกี่ยวกับการสร้างองคาพยพแห่งการเรียนรู้ (organization learning) และไม่ยอมหันหลังกลับ ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนที่ MIT และเป็นผู้ก่อตั้ง Emerging Leaders Innovate Across Sectors –ELIAS ซึ่งเป็นสถาบันให้คำปรึกษาและฝึกอบรมเกี่ยวกับการสร้างผู้นำในองค์กรภาครัฐและเอกชน

ชาเมอร์เสนอว่า วิธีการเรียนรู้ของคนสามารถเกิดขึ้นได้สองลักษณะ ลักษณะที่หนึ่งคือ เรียนรู้จากผลของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว หรือมีอยู่ก่อนแล้ว เช่น จากความคิดของคนที่เป็นที่ยอมรับแล้วก็เอาไปเผยแพร่ต่อ วิธีการนี้เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ชาวโลกใช้กันโดยทั่วไปในปัจจุบัน คือสร้างประสบการณ์ บทเรียน หรือความรู้ขึ้นมาก่อน หรือต้องรอให้มีคนสร้างความรู้ ทฤษฎีจากการปฏิบัติ ทดลองเสียก่อน แล้วค่อยเอามา แล้วค่อยพิจารณาเป็นบทเรียนถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังเอาไปบริโภคต่อ

ส่วนวิธีการเรียนรู้ในอีกลักษณะหนึ่งที่ชาเมอร์เสนอขึ้นมา คือ การเรียนรู้จากอนาคต (learning from the future) ซึ่งแนวคิดนี้ ได้เปิดพื้นที่การคิดและการเรียนรู้แบบใหม่ที่ท้าทายวิธีการเรียนรู้แบบเดิมเป็นอย่างมาก ชาเมอร์เขียนขึ้นจากชีวิตจริงและจากการสัมภาษณ์พูดคุยกับนักคิด นักปฏิบัติชั้นนำของโลกรวม 150 คน

วิธีการทำงานของชาเมอร์ จึงเป็นตัวอย่างที่ดีมากๆ เกี่ยวกับการนำประสบการณ์ และการคิดอันลุ่มลึกของตนเองมาทำให้เกิดคุณภาพใหม่ (transcended knowledge) และเรียบเรียงนำเสนออย่างเป็นรูปธรรม เป็นเหตุเป็นผล จนกลายเป็นทฤษฎีที่มีคนนำไปอ้างอิงกันทั่วโลก ทั้งๆ ที่สิ่งที่ชาเมอร์นำมาเขียนนั้นก็เป็นสิ่งที่มีอยู่แล้วในตัวมนุษย์ทุกคน

ชาเมอร์เริ่มต้นที่การมองเห็นคุณค่าที่อยู่ภายในความเป็นมนุษย์ การเกิดเป็นคนโดยไม่เกี่ยวข้องกับอะไรเลยนั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เพราะคนต้องดำรงอัตตาตนเองด้วยการปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นและสถานการณ์รอบข้าง ข่ายใยชีวิตของความเป็นคนจึงมีความสลับซับซ้อน หาจุดเริ่มต้นและที่สิ้นสุดไม่ได้ แต่การที่คนมุ่งใช้ประสบการณ์และความรู้จากอดีต เพื่อตอบสนองต่อสิ่งที่มากระตุ้นภายใต้สมการ action = reaction นั้น ทำให้ยากที่จะสลัดตัวเองให้หลุดพ้นจากข่ายใยที่พันธนาการอยู่อย่างเหนียวแน่น ชาเมอร์เรียกข่ายใยชีวิตภายใต้สมการปฏิสัมพันธ์ว่าเป็น ‘social field’ หรือ อาจเรียกว่า “สนามวัฏฏะ” เพราะมันพันธนาการความเป็นมนุษย์ไว้อย่างเหนียวแน่น และในขณะเดียวกันก็เป็น ‘blind spot’ หรือ “ภาวะแห่งความไม่รู้” ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาสารพัดคนโดยทั่วไปไม่มีโอกาสรู้ว่า สิ่งที่นำมาคิดหรืออุปนิสัยที่นำมาใช้ในการปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นนั้นมาจากไหน แต่คนก็ใช้มันไปตามความเคยชิน จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งเหล่านั้นไป (taken-for-granted habit)

---

[*] อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

สมการปฏิสัมพันธ์แบบ action = reaction เป็นสมการเส้นตรงที่ปิดกั้นการเติบโตของความรู้จากภายใน (inner knowing) ซึ่งเป็นบ่อเกิดของจิตสำนึก และปัญญาที่ทำให้เห็นความจริงใหม่ๆ ทางเลือกใหม่ๆ เพราะสมการ action = reaction เป็นการตอบสนองผ่านความรู้ ความเคยชินของประสบการณ์เก่า ความรู้ก็เป็นความรู้นอกกายที่หยิบฉวย จดจำ ลอกเลียนกันไปมา

ชาเมอร์ เรียกความรู้จากประสบการณ์เดิมว่า เป็นความรู้แบบ 'download' ความเป็นมนุษย์ภายใต้ข่ายใยชีวิตได้เก็บสะสมความรู้ประเภทนี้ไว้มากมายและถูกนำออกมาใช้โดยไม่ต้องคิด (taken-for-granted downloading) การใช้ความรู้ download แบบอัตโนมัติได้ปิดกั้น กดทับความรู้สิ่งที่ชาเมอร์เรียกว่า sensing หรือ "การระลึกรู้" ซึ่งเป็นสำนึกจากภายใน (inner knowing) มิให้เจริญงอกงาม

ผลจากการที่คนนำเอาความรู้สึกตัวออกมาใช้ไม่ได้ ทำให้โลกาภิวัฒน์เต็มไปด้วยการครอบงำทางความรู้ ปัญญา การต่อสู้ ขัดขืน เพราะคนต่างหยิบฉวยความรู้แบบ download กันไปมาเพื่อทำปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยไม่นำความรู้สึกจากภายในออกมาใช้ ความรู้แบบ download ทำให้โลกเต็มไปด้วยคนที่มีความสามารถจำ เลียนแบบและสร้างปัญหาให้กับโลก

กระบวนการเรียนรู้จากอนาคต ชาเมอร์ได้เสนอสมการขึ้นมาใหม่ โดยยืดเส้นตรงของสมการ action = reaction ให้ยาวออกไปอีก เพื่อให้มีพื้นที่สำหรับห้อยแขวน (suspension) ความรู้แบบ download ไว้ที่เส้นสมการใหม่ ซึ่งเอนตัวกลายเป็นรูปตัว U และมีชื่อเรียกสมการใหม่ว่า U Theory การห้อยแขวนความรู้แบบ download ไว้บนเส้นสมการแบบตัว U เท่ากับเป็นการช่วยชะลอหรือระงับปฏิกิริยาตอบโต้ทันทีทันใดแบบ action = reaction นั่นเอง

ถ้าหากไล่ตามความเคลื่อนไหวของปฏิกิริยาแบบ action = reaction ได้ทัน จะเห็นความเป็นจริงที่ซ่อนเร้นได้ไม่ยาก เหมือนแผ่นฟิล์มภาพยนตร์เซลลูลอยด์ที่แสดงภาพเคลื่อนไหวต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอในอัตรา 16 ภาพต่อวินาที จนกลายเป็นอาการต่อเนื่องจนคนดูคิดว่าเป็นของจริง จนคนดูเกิดอารมณ์ร่วมไปกับบทภาพยนตร์ แต่ถ้าหากดูทีละเฟรม ก็จะมองภาพถูกแยกเป็นชิ้นๆ และไม่ก่อให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึกใดๆ กับมัน

U Theory ของออตโต ชาเมอร์ จึงเป็นเครื่องมือช่วยให้เกิดการระลึกรู้ หรือทำให้เกิดสติ เพราะการดึงเส้นสมการปฏิสัมพันธ์แบบ action = reaction ให้ยาวออกไปนั้น ทำให้คนมีเวลาคิด พิจารณา ใคร่ครวญนานขึ้น และอาจป้องกันมิให้นำความรู้แบบ download มาใช้ ยิ่งเส้นสมการใหม่ยาวมากเท่าไร ก็มีพื้นที่สำหรับการคิดพิจารณา หรือห้อยแขวนความรู้แบบ download มากขึ้นเท่านั้น เมื่อไม่รีบร้อนรนตอบโต้ หรือรีบส่งปฏิกิริยาออกไป คนก็มีเวลาคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มีสติมากขึ้น สามารถมองหาทางเลือกอื่นๆ มากขึ้น

ภาพสมการที่ 1. สมการปฏิบัติการที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน (conventional)

ภาพสมการที่ 2. สมการแบบ Theory U

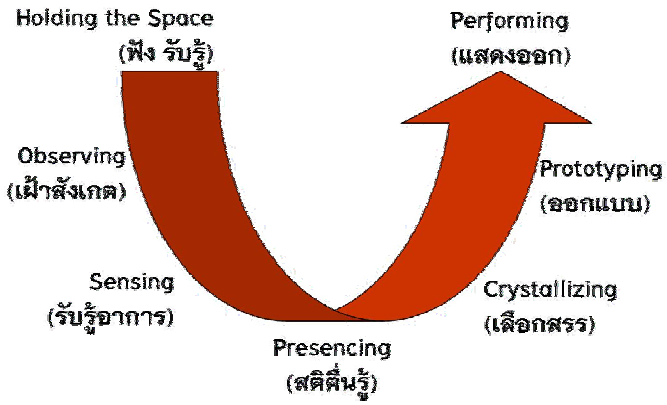

หมายเหตุ: ดัดแปลงจาก C.Otto Scharmer (2007)

จะเห็นได้ว่า สมการแบบ Theory U ทำให้คนมีเวลาไตร่ตรองมากขึ้น พอได้ยินหรือรับรู้อะไรบางอย่าง แทนที่จะตอบสนองเปรี้ยงปร้างออกไปทันที ก็ระงับห้อยแขวนปฏิกิริยาไว้ หลังจากนั้นก็สังเกต รับรู้อาการด้วยสติอันตื่นรู้ แล้วเลือกสรร ออกแบบสิ่งที่จะสำแดงออกไปด้วยสติปัญญา หัวใจที่เปิดกว้าง และมือที่บริสุทธิ์สะอาดแล้วค่อยแสดงออกไป

ชาเมอร์เสนอว่า คนจะใช้สมการ Theory U ได้ดี ก็ต่อเมื่อคนสามารถยกระดับของการฟังสู่ขั้นสูงสุด ซึ่งชาเมอร์แบ่งระดับการฟังออกเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับที่หนึ่ง การรับฟังแบบน้ำเต็มแก้ว (downloading listening) เป็นพวกลากเข้าความ จะเลือกเปิดรับฟังเฉพาะข้อมูลที่สามารถนำมาช่วยยืนยันสิ่งที่เชื่ออยู่เดิม เป็นการฟังแบบคนที่เรียนรู้อะไรไม่เป็น คนที่ฟังแบบน้ำเต็มแก้ว มักแสดงอาการตอบโต้ออกมาในทำนอง “รู้แล้วๆ” ซึ่งเป็นการเอาความจำที่ download ไว้ก่อนมาตัดสินสิ่งที่ได้ยินแบบทันทีทันใด

ระดับที่สอง การรับฟังแบบเอะใจ (factual listening) เป็นการเปิดรับฟังเพราะเหตุว่าสิ่งที่ได้ยินนั้นไม่ตรงกับข้อมูลที่ตนเองมีอยู่ ฟังเฉพาะจุด โดยไม่ฟังเสียงกระตุ้นเตือนของจิตสำนึกภายในให้ฟังทั้งหมด สนใจรับฟังเฉพาะประเด็นที่แตกต่างจากที่รู้ อย่างไรก็ตาม การฟังแบบเอะใจ เป็นพื้นฐานของกระบวนการตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งสนใจเปิดรับฟังข้อมูล ตั้งคำถาม และให้ความสนใจเฉพาะสิ่งที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า

ระดับที่สาม การฟังด้วยความเข้าอกเข้าใจ (empathic listening) เป็นขั้นการรับฟังที่สูงขึ้นจากระดับปกติ การรับฟังขั้นนี้เกิดจากผู้ฟังได้มีโอกาสเข้าร่วมวงสนทนา (dialogue) และรับรู้ความจริงในแง่มุมอื่นๆ ที่ไม่เคยรับรู้มาก่อน รวมทั้งความสำเร็จในการเปิดใจสามารถรับเอาความรู้สึกของคนอื่นมาเป็นความรู้สึกของตัวเองได้ เมื่อคนสามารถเข้าถึงความรู้สึกนี้ได้ พรมแดนความแตกต่างระหว่างตัวเองกับคนอื่นจะเริ่มจางหายไปพร้อมกับวาระและเป้าหมายส่วนตัว และพร้อมกันนั้นก็สามารถระลึกรู้ (sensing) ความเชื่อมโยงด้วยตนเอง

ระดับที่สี่ การฟังด้วยปัญญาจากภายใน (generative listening) เป็นการฟังขั้นสูงสุดด้วยปัญญาที่เจริญงอกงามอยู่ภายใน การฟังเสียงตนเอง ฟังเสียงความเงียบ และเสียงคนอื่นช่วยสลายพรมแดนความแตกต่างลงอย่างสิ้นเชิง และสามารถรับรู้ถึงการเชื่อมต่อระหว่างสนามพลังแห่งอนาคตที่มองไม่เห็นด้วยตาเนื้อ ระดับจิตสำนึกที่ถูกยกขึ้นนั้น ถือเป็นผลจากการฟังเป็นสิ่งที่สามารถรู้ได้เฉพาะตน คนที่สามารถเข้าถึงการฟังในระดับนี้ได้ จะต้องเริ่มต้นด้วยการทิ้งกรอบอ้างอิงเดิม มีความกล้าหาญทางจิตใจ เปิดหัวใจข้ามพรมแดนแห่งเหตุผลและกำหนดรู้ด้วยเจตจำนงอันแน่วแน่อยู่กับสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้น

ชาเมอร์บอกว่า สภาวะนี่แหละคือสนามพลังแห่งอนาคตที่สามารถเอามาสร้างเป็นประสบการณ์ใหม่ให้เกิดขึ้นจริงได้ โดยมีบทพิสูจน์อยู่ในหลายวงการ โดยเฉพาะในวงการกีฬาอาชีพระดับโลก ซึ่งนอกจากจะต้องแข่งขันกันด้วยทักษะและพละกำลังที่ถูกฝึกฝนมาอย่างดีแล้ว นักกีฬายังต้องรู้วิธีกำหนดจิตของตนเองในสภาวะกดดันอย่างหนักอีกด้วย

เท่าที่รู้ นักกอล์ฟอาชีพบางคน เช่น เรทีฟ คูเซ่น โปรกอล์ฟโนเนมชาวอาฟริกาใต้ ลงทุนจ้าง mental coach จนทำให้สามารถผงาดขึ้นมาคว้าแชมป์ยูเอส โอเพ่น ซึ่งเป็นรายการแข่งขันที่หินที่สุดรายการหนึ่งของโลก นอกจากทักษะและพละกำลังที่นักกีฬาต้องมีแล้ว กีฬากอล์ฟเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความสามารถในการเรียนรู้อนาคตมากำหนดผลของเกมส์อีกด้วย เพราะกีฬากอล์ฟ download เอาอดีตมาคิด หรือมากำหนดวิธีการเล่นไม่ได้ เพราะการเล่นช็อตใหม่ คือการแก้โจทย์ใหม่ซึ่งต้องจินตนาการอนาคตขึ้นมาใหม่ทั้งหมด

แต่ชาเมอร์นำกรณีตัวอย่างสภาพจิตใจของนักบาสเก็ตบอล เอ็น.บี.เอ คนหนึ่ง คือ บิล รัสเซล มาเล่า รัสเซลบอกว่า บางช่วงเวลาในขณะที่สภาพร่างกาย จิตใจผนวกเข้ากันอย่างมีสมาธิ มีบางสิ่งบางอย่างที่อธิบายไม่ได้ ความเคลื่อนไหวทุกอย่างเป็นไปโดยอัตโนมัติ เขาสามารถสร้างผลงานได้เหนือคำบรรยาย วิ่งรับส่งลูก และชู๊ตได้โดยไม่มีความผิดพลาด และไม่รู้สึกเจ็บปวดจากการปะทะ ความเป็นไปทุกอย่างเหมือนสิ่งที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า

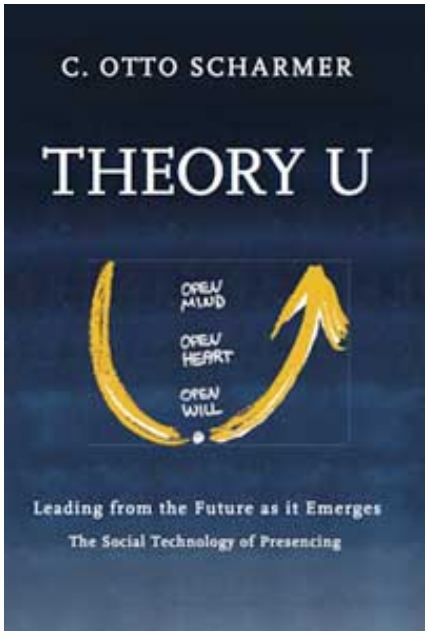

การที่นักกอล์ฟ นักบาสเก็ตบอล สามารถเข้าถึงสนามพลังแห่งอนาคตนี้ได้ เพราะเขาสามารถข้ามพ้น (transcend) ตัวเองจากกระบวนการ download ความรู้สึกเดิมๆ มีความฮึกเหิมและมุ่งมั่น เพื่อก้าวเข้าสู่สภาวะใหม่ที่กำหนดชัยชนะ

Scharmer C.O 2007 Theory U Leading from the Future as it Emerges The Social technology of Presensing, MIT Cambridge

Scharmer C.O (2007) Addressing the Blind Spot of Our Time An Exclusive Summary of the NewBook by Otto Scharmer Theory U: Leading from the Future as It Emerges. www.TheoryU.com

ภาพเป็นข่าว

9 กรกฎาคม สถาบันฯ ได้รับเกียรติจาก ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสิทธิ์ วัฒนาภา รองอธิการบดีฝ่ายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาคุณภาพ บรรยาย เรื่อง “สถาบันฯ จะต้องดำเนินการอย่างไร? จึงจะมีส่วนส่งเสริมมหาวิทยาลัยมหิดลสู่ 1 ใน 100 ของมหาวิทยาลัยดีเด่นของโลกได้” ณ ห้องประชุม 515 ชั้น 5

10 กรกฎาคม สถาบันฯ จัดประกวดขับร้องเพลงกล่อมลูก 4 ภาค เพื่อคัดเลือกผู้ชนะเลิศ เข้ารับประทานรางวัลในงาน “มหิดล-วันแม่” ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์

24 กรกฎาคม นักศึกษาสถาบันฯ ร่วมพิธีไหว้ครูประจำปีการศึกษา 2551 ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)

29 สิงหาคม
สถาบันฯ จัดอบรมการดับเพลิงเบื้องต้น รับฟังการบรรยายทางภาคทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือดับเพลิงประเภทต่างๆ ณ บริเวณลานจอดรถหน้าอาคารสถาบันฯ

2 กันยายน
ผู้อำนวยการมอบประกาศนียบัตรแก่ผู้อบรมดนตรีไทย ในพิธีปิดโครงการรักษ์ดนตรีไทย ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)

2 กรกฎาคม คณะผู้บริหารและบุคลากรสถาบันฯ เยี่ยมชมสถานีโทรทัศน์ Thai PBS

2 กันยายน
คุณพิทชยา สายแสงจันทร์ หัวหน้างานพัฒนาและส่งเสริมตลาดอาเซียน เอเชียใต้ และแปซิฟิคใต้ (ททท.) บรรยายพิเศษ เรื่อง “ทิศทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทย – อินเดีย และความต้องการของลูกค้าชาวอินเดียต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย” ณ ห้องประชุมณัฐ ภมรประวัติ

3 กันยายน

คุณบุณิกา แจ่มใส กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ บรรยายเรื่อง “อินเดีย : มุมมองด้านการค้าและการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่เป็นความต้องการของสังคมไทย” ณ ห้องประชุมณัฐ ภมรประวัติ

10 กันยายน

นายยูเนียนสาสมีต้า สาเมาะ นายอับดลเล๊าะ ขรีดาโอ๊ะ นายรุสดี มาซอ และนางสาวกูอามีนา มะหะหมัด ตัวแทนคนรุ่นใหม่จาก 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มาเสวนาเรื่อง “คุยกับคนรุ่นใหม่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้” ณ ห้องประชุมณัฐ ภมรประวัติ

10 กันยายน นายธาตรี เชาวชตา กองเอเชียใต้ กระทรวงต่างประเทศ บรรยายพิเศษ เรื่อง “อินเดีย: มุมมองด้านการศึกษาที่เป็นความต้องการของสังคมไทย” ณ ห้องประชุมณัฐ ภมรประวัติ

11 กันยายน อาจารย์พินิจ กังวานกิจ รองกรรมการผู้จัดการอาวุโสเจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (ซีพี) บรรยายพิเศษ เรื่อง “อินเดีย: มิติด้านสังคม วัฒนธรรม และค่านิยมของชาวอินเดียที่สังคมไทยควรศึกษา” ณ ห้องประชุมณัฐ ภมรประวัติ

12 กันยายน

สถาบันฯ จัดงานแสดงความยินดีแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2550 ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)

17 กันยายน

ร้องรำทำเพลงที่เรือนไทย ครั้งที่ 51 การแสดงหุ่นกระบอก คณะรอดศิรินิลศิลป์ ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์

30 กันยายน

ดร.บุญเกียรติ โชควัฒนา กรรมการผู้อำนวยการ บริษัทไอซีซี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด มหาชน และกรรมการนโยบายประเภทผู้ทรงคุณวุฒิของสถาบันฯ ให้เกียรติมาให้แนวคิดเรื่อง “การจัดการความรู้เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร” ณ ห้องประชุม 515 ชั้น 5

24 กันยายน สถาบันฯ ร่วมวางพวงมาลาถวายราชสักการะพระบรมรูป สมเด็จพระมหิตลาธิเบศอดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก เนื่องใน “วันมหิดล” ณ บริเวณห้องโถง ชั้น 1 สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

การเสวนาวิชาการเรื่อง

การยำ: วิชาการสู่นิทรรศการ

*สมใจ ดำรงสกุล**

เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2551 รายวิชา LCCU 531 หลักการจัดนิทรรศการทางวัฒนธรรม ได้เชิญคุณจิระนันท์ พิตรปรีชา มาบรรยายในหัวข้อ “เทคนิคการยำ: วิชาการสู่นิทรรศการ” แก่นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาวัฒนธรรมและการพัฒนา และบุคคลภายนอกที่สนใจ ณ ห้องณัฐ ภมรประวัติ

คุณจิระนันท์ พิตรปรีชา ได้ให้ทักษะการทำเนื้อเรื่องของบทนิทรรศการให้น่าสนใจนั้น ต้องใช้ศาสตร์ความรู้ทั้งวิชาการ เพื่อความถูกต้องและการออกแบบเพื่อให้ดูน่าสนใจและสวยงาม โดยให้นำจุดเปลี่ยนหรือวิกฤติของช่วงเหตุการณ์ที่สำคัญๆ ไม่ควรนำเรื่องราวทั้งหมดมาเสนอในคราวเดียวกันและทำให้ดูเรียบง่าย เข้าใจง่าย และมีมุกตลกที่ชวนให้กระตุ้นต่อมคิด โดยให้คิดนอกกรอบ นอกจากนี้ ต้องดูกลุ่มผู้เข้าชมว่าเป็นกลุ่มเด็กหรือผู้ใหญ่ บทนิทรรศการก็ต้องต่างกันไปด้วยเช่นกัน ซึ่งเนื้อหาบทนิทรรศการบางครั้งต้องใช้ความรู้สึก อารมณ์ร่วม เพื่อให้เข้าถึงผู้เข้าชม

ในช่วงสุดท้ายคุณจิระนันท์ ยังให้เทคนิคการทำเนื้อหาให้ดูสั้นกระชับเข้าใจง่ายและถูกต้อง ด้วยการให้ตัดคำบุพบท ที่ ซึ่ง อัน และคำที่ให้ความหมายซ้ำซากออกไป แล้วความหมายไม่เปลี่ยน หลังจากนั้นให้ผู้คนรอบข้างช่วยเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและฟังข้อเสนอแนะจากพวกเขาเหล่านั้น เพื่อให้บทนิทรรศการสมบูรณ์และถูกต้อง

*นักวิจัยประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

แนะนำบุคลากรใหม่

นายอิสระ ชูศรี
พนักงานมหาวิทยาลัยเงินอุดหนุน
ตำแหน่ง อาจารย์
คุณวุฒิ ปร.ด. (ภาษาศาสตร์)
มหาวิทยาลัยมหิดล

นางสาวสิรินทร พิบูลภานุภัธน์
พนักงานมหาวิทยาลัยเงินอุดหนุน
ตำแหน่ง อาจารย์
คุณวุฒิ นศ.ด. (การสื่อสารระหว่างบุคคล)
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

นางสาวศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร
พนักงานมหาวิทยาลัยเงินอุดหนุน
ตำแหน่ง อาจารย์
คุณวุฒิ ปร.ด. (ภาษาศาสตร์)
มหาวิทยาลัยมหิดล

นางสาวพฐู คูศรีพิทักษ์
พนักงานมหาวิทยาลัยเงินอุดหนุน
ตำแหน่ง อาจารย์
คุณวุฒิ M.A. (Art Administration)
The University of Akron, Ohio, USA

นางสาวภัทราภรณ์ ภูบาล
พนักงานมหาวิทยาลัยเงินอุดหนุน
ตำแหน่ง ผู้ช่วยนักวิจัย
คุณวุฒิ ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)
มหาวิทยาลัยมหิดล

จากวันเริ่มต้นที่พากเพียร ถึงวันเกษียณที่ภาคภูมิ

ขอแสดงมุทิตาจิตแด่

อาจารย์ ดร.ลักขณา ดาวรัตนหงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วชิราภรณ์ วรรณดี และ คุณกรพินธ์ ศรีสุภา

วันศุกร์ที่ 26 กันยายน 2551 ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์

เราชาวสถาบันฯ ขอระลึกถึงท่านตลอดไป

ขอแสดงความยินดีแด่มหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต

ประจำปีการศึกษา 2550 ทุกท่าน

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ 5 คน

1. นางสาวศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร
2. นายอิสระ ชูศรี
3. นางสาวมณฑา ชัยหิรัญวัฒนา
4. นางสาวนิรมล สุวรรณกาศ
5. นางสาวปรีดาพร ศรีสาคร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ 4 คน

1. นางสาวศิริวรรณ ปักเข็ม
2. นางสาวมรกตวงศ์ ภูมิพลับ
3. นางสาวศิริพร วู้ชัยภูมิ
4. นางสาวสิริสุดา ทองเฉลิม

สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา 4 คน

1. นายกิตติ คงตุก
2. นางสาวสุวิวรรธ์น วัฒนทัพ
3. นางสาวรัตนา หาญสวัสดิ์
4. นางสาววดี โภคศิริ

สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา 11 คน

1. นางสาวประพาพรัตน์ คิ้ววงศ์งาม
2. นางสาวจิตตินันท์ สถลนันท์
3. นางสาวสกาวเดือน ขยันยิ่ง
4. นางสาวรุจา สุขพัฒน์
5. นางสาวญาณิศา รัตนฤกษ์วศิน
6. นางสาวบัณฑิกา จารุมา
7. นางสาวชรินรัตน์ สมโลก
8. นางสาวจีรพัชร บุณยพรหม
9. นายณัฐพงษ์ เจริญกฤตยาวุฒิ
10. นางสาวอำไพ คูวัธนไพศาล
11. นางสาวจินตนา พรงาม

สาขาวิชาพัฒนาชนบทศึกษา 10 คน

1. พระมหาวีราวัฒน์ เถาหอม
2. พระปรีดา ทานาแซง
3. พระประยูร คำมา
4. นายสรณา อนุสรณ์ทรางกูร
5. นางสาวสุวิภา ฤทธิ์จันทร์
6. นางสาวลักขณา วงศ์ยะรา
7. นางสาวบุษยรัตน์ กาญจนดิษฐ์
8. นางสาววิภา สุขพรสวรรค์
9. นางสาวจิตรานนท์ นนทเบญจวรรณ
10. พันเอกหญิงปาณฑรา มีนะกนิษฐ

กลุ่มวิจัยภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต

*ดร. มยุรี ถาวรพัฒน์**

กลุ่มวิจัยภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต เป็นกลุ่มที่มีการรวมกลุ่มการทำงานร่วมกันของบุคลากรวิจัยทุกฝ่าย มีฐานความรู้และการดำเนินงานมาจากศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต ซึ่งมีภารกิจในการดำเนินงานศึกษาวิจัยด้านภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต ซึ่งรวมถึงการให้คำปรึกษาและการสนับสนุนด้านวิชาการแก่ชุมชนเจ้าของภาษาที่มีการถดถอยของการใช้ภาษา จนเกิดวิกฤตด้านอัตลักษณ์วัฒนธรรมและภาษาอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการสูญหายไป ส่วนในชุมชนที่ต้องการหรือมีความพยายามที่จะฟื้นฟูการใช้ภาษาและธำรงรักษาวัฒนธรรมให้เกิดการสืบทอดไปสู่คนรุ่นถัดไป ทางศูนย์ฯ ได้เข้าไปให้คำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินงานฟื้นฟูภาษาแก่ชุมชนเหล่านั้น

เมื่อสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มีแนวคิดที่จะปรับโครงสร้างการดำเนินงานให้เป็นกลุ่มวิจัยต่างๆ เพื่อให้เกิดพลังในการทำงานวิจัย เกิดการถ่ายโอนประสบการณ์จากบุคลากรวิจัยรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง ตลอดจนมีแนวคิดเรื่องการคืนความรู้สู่สังคมในระดับต่างๆ ดังนั้นคณะกรรมการที่ปฏิบัติงานในศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต จึงได้มีการประชุมร่วมกันเพื่อจัดตั้งกลุ่มวิจัยภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤตขึ้น โดยมีศาสตราจารย์ ดร.สุวิไล เปรมศรีรัตน์ เป็นแกนนำ ในที่สุดก็ได้สมาชิกกลุ่มจำนวน ๑๐ คน ดังนี้ ศาสตราจารย์ ดร.สุวิไล เปรมศรีรัตน์ เป็นประธานกลุ่มฯ สมาชิกประกอบด้วย ดร.อิสระ ชูศรี ดร.ศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร ดร.ปัทมา พัฒน์พงษ์ ดร.สุมิตรา สุรรัตน์เดชา นางสาวมิรินด้า บูรรุ่งโรจน์ นางสาวจิติกานต์ จินารักษ์ นายเอกพงศ์ สุวรณเกษร์ และดร.มยุรี ถาวรพัฒน์ เป็นเลขานุการกลุ่มฯ จากการหารือร่วมกันกลุ่มมีความเห็นว่า ควรมุ่งเน้นเรื่องการวิจัยและบันทึกภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต เพื่อศึกษาให้เกิดความเข้าใจถึงสถานภาพ ศักยภาพ และวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาในภาวะวิกฤตในแต่ละพื้นที่ และเพื่อสร้างชุดความรู้ใหม่จากการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และนักวิชาการ นำไปสู่การพัฒนาชุดความรู้ในระดับทฤษฎี และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับชุมชนและระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้กลุ่มฯ ยังมีความประสงค์ที่จะผลักดันในเกิดนโยบายด้านภาษาและวัฒนธรรมในระดับชาติ ที่สนับสนุนการอนุรักษ์และพัฒนาภาษาท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์

ขณะนี้กลุ่มวิจัยฯ มีโครงการที่อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัย 8 โครงการคือ

1. โครงการวิจัยเรื่อง “การศึกษาการใช้ภาษาและประสิทธิภาพการใช้ภาษาในสื่อท้องถิ่นสามจังหวัดชายแดนใต้ (ระยะที่2)”
2. โครงการ “พัฒนาภาษาและฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นชายแดนใต้”
3. โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการ “การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ: กรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย-มลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่สี่จังหวัดชายแดนภาคใต้”
4. โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการ “การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ: กรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย-มลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่สี่จังหวัดชายแดนภาคใต้”
5. โครงการวิจัยและพัฒนานโยบายการเรียนการสอนภาษา (ไทย) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
6. โครงการวิจัยเรื่อง “ลักษณะและความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกับภาษาท้องถิ่น (กูย, เขมรถิ่นไทย)”
7. โครงการวิจัยเรื่อง “ลักษณะและความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกับภาษาท้องถิ่น (กะเหรี่ยงสะกอ, กะเหรี่ยงโปว์, และมอญ)”
8. โครงการวิจัยเรื่อง “ภาษาและชาติพันธุ์ในประเทศไทย”

การดำเนินงานในช่วงต่อไป กลุ่มฯ ได้กำหนดแผนการทำงานไว้ในแผนปฏิบัติการ ประจำปี 2552 ที่จะดำเนินงานวิจัยไปพร้อมๆ กับการบริการวิชาการแก่ชุมชน ผลิตงานวิชาการ และเผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปแบบต่างๆ

---

* เลขานุการกลุ่มวิจัยภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต และ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์

ภาษาศาสตร์ เป็นศาสตร์วิทยาศาสตร์ ศาสตร์หนึ่งที่ศึกษาธรรมชาติ และการใช้ภาษาของมนุษย์ ดังนั้นภาษาศาสตร์คือการศึกษาภาษาด้วยวิธีการวิทยาศาสตร์

ภาษาคือพฤติกรรมของมนุษย์อย่างหนึ่ง ภาษาเป็นผลิตผลมาจากสมองของมนุษย์ ภาษาเป็นระบบของการสื่อสารระบบหนึ่ง ภาษาเป็นทรัพยากรที่ใช้ในการสื่อความหมาย และเป็นแหล่งทรัพยากรในการสร้างความหมาย ภาษาเป็นสื่อหรือเครื่องมือที่ใช้สื่อความคิด ภาษาเป็นสื่อในการแสดงออกถึงทักษะในการพูด ฟัง อ่านและเขียน ภาษาเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันหนึ่ง และอื่นๆ อีกมากมาย

มนุษย์สามารถใช้ภาษาในการแสดงถึงความรู้ ความคิด ทัศนคติ และประสบการณ์ต่างๆ ความสามารถในการใช้ภาษาที่จะสื่อความหมายเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของมนุษย์ และเป็นความสามารถที่มีมาแต่กำเนิดของมนุษย์ ภาษาถูกนำมาใช้เพื่อจุดประสงค์ทางสังคม อาทิเช่นเพื่อแสดงความสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ภาษาสามารถเรียนรู้ได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ อย่างไรก็ดีมีคนจำนวนไม่มากนักที่ตระหนักถึงความสามารถทางภาษาศาสตร์ของตน อาทิเช่น รู้ว่าภาษาทำงานอย่างไร รู้ว่ามนุษย์เรียนรู้ภาษาได้อย่างไร รู้ว่าภาษาถูกนำมาใช้โดยมนุษย์ได้อย่างไร อะไรคือกฎเกณฑ์ รูปแบบทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับภาษา และภาษาศาสตร์ใดที่ควบคุมการใช้ภาษาของมนุษย์ หรือแม้แต่รู้ว่าภาษามีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้อย่างไร และรู้ว่าภาษาเป็นส่วนสำคัญในการธำรงรักษาวัฒนธรรมได้อย่างไร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์โดยเฉพาะภาษาศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ ในบริเวณภูมิภาคเอเชียอาคเนย์มาเป็นเวลากว่า 20 ปี ด้วยการตระหนักถึงความสำคัญของภาษาและวัฒนธรรมในฐานะที่ภาษาเป็นสื่อหนึ่งในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันในสังคม ทิศทางการศึกษาและวิจัยของหลักสูตร ได้มีการมุ่งเน้นการศึกษาวิจัยภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ รวมถึงความเชื่อของคนไทย และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

หลักสูตรมุ่งเน้นศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของภาษา ด้วยทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ทฤษฎีต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้วยระเบียบวิธีวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ภารกิจสำคัญประการหนึ่งของหลักสูตรคือการชี้ให้เห็นถึงการคุกคามที่มีต่อความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย ที่ถูกคุกคามมาจาก ภาวะภาษาตาย และภาวะการสูญเสียภาษา ความพยายามอีกประการของหลักสูตร และสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท คือ การธำรง รักษา ภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

นอกจากนี้หลักสูตรยังได้รับความร่วมมือด้านการเรียนการสอนจากหน่วยงาน และสถาบันการศึกษาเครือข่ายต่างประเทศ หน่วยงานที่ให้ความร่วมมือกับหลักสูตรตั้งแต่แรกเริ่มดำเนินงานจนถึงปัจจุบันคือ Summer Institute of Linguistics (SIL) ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่ International Linguistic Center (ILC) เมือง Dallas มลรัฐเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา และมีเครือข่ายอยู่ทั่วโลก สถาบันการศึกษาแห่งนี้ได้ส่งผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์มาช่วยสอนในหลักสูตร

นอกจาก Summer Institute of Linguistics แล้ว หลักสูตรยังมีเครือข่ายทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศอื่นๆ ซึ่งกิจกรรมหลักคือการส่งผู้เชี่ยวชาญมาช่วยสอน ฝึกอบรมและวิจัยร่วมกับบุคลากรของสถาบันฯ สถาบันการศึกษาต่างประเทศเหล่านี้ ได้แก่

ประเทศสหรัฐอเมริกา

University of Wisconsin, Madison, Northern Illinois University, University of Texas at Arlington, University of California, Los Angeles, University of California at Berkeley, Arizona State University, University of Oregon, University of Hawaii

ประเทศออสเตรเลีย

Australian National University, LaTrobe University, Monash University, University of Sydney, Macquarie University

ประเทศฝรั่งเศส

Musce de l' Homine, Musee en Herbe, Musee National d' Histoire Naturelle, Ministere de la Culture, Centre National de la Recherche Scientifique

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

Central University for Nationalities

ประเทศเนเธอร์แลนด์

International Institute of Asian studies, Leiden

ประเทศในกลุ่มอินโดจีน

Institute for Southeast Asian Studies, Hanoi, Vietnam
Institute of Linguistics, Hanoi, Vietnam
Museum of Ethnology, Hanoi, Vietnam
Institute for Research in Culture, Lao PDR
Phanom Penh University

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท เปิดหลักสูตรภาษาศาสตร์ 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์

ดร.สุมิตรา สุรรัตน์เดชา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์
โทรศัพท์: 0-2800-2308-14 ต่อ 3323 โทรสาร: 0-2800-2332 อีเมล์: lcssm@mahidol.ac.th

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์

ดร.ปัทมา พัฒน์พงษ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์
โทรศัพท์: 0-2800-2308-14 ต่อ 3320 โทรสาร: 0-2800-2332 อีเมล์: lcppa@mahidolac.th

เปิดซองท้ายท้าย V

พบกันอีกครั้งในจดหมายข่าวฉบับที่ 3 ประจำปี 2551 ก่อนอื่นขอแสดงความยินดีกับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตทุกท่านที่เพิ่งเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรไปหมาดๆ และชาวสถาบันฯ ขอแสดงมุทิตาจิตแด่อาจารย์ ดร. ลักขณา ดาวรัตนหงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วชิราภรณ์ วรรณดี และคุณกรพินธ์ ศรีสุภา เนื่องในโอกาสเกษียณอายุราชการ และเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด

สำหรับจดหมายข่าวฉบับนี้ ขอนำเสนอเนื้อหาหลากหลายสาระ เริ่มจากอาจารย์โสเพส ศิริไสย์ ได้นำเสนอบทความเรื่อง "Theory U เรียนรู้จากอนาคตกับ Otto Scharmer" ที่อนาคตสามารถเรียนรู้ได้ ด้วยกระบวนการที่เรียกว่า Theory U สำหรับผู้ที่ต้องการติดตามข่าวสารกิจกรรมของสถาบันฯ ยังคงติดตามอ่านได้ที่คอลัมน์ "ภาพเป็นข่าว" เช่นเคย นอกจากนี้ดร.มยุรี ถาวรพัฒน์ ยังได้มาบอกเล่าการดำเนินงานของกลุ่มวิจัยภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤตให้ทราบอีกด้วย ขอฝากข่าวประชาสัมพันธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ และจะเป็นหลักสูตรใดในฉบับต่อไป โปรดติดตามในฉบับต่อไปได้นะคะ

ขอฝากข่าวประชาสัมพันธ์ท่านที่สนใจเข้าร่วมโครงการ "รักษ์ดนตรีไทย ครั้งที่ 6" เริ่มเรียนตั้งแต่วันอังคารที่ 18 พฤศจิกายน 2551- วันอังคารที่ 10 กุมภาพันธ์ 2552 (เรียนเฉพาะวันอังคารและวันพฤหัสบดี) สมัครได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ค่าเล่าเรียนตลอดโครงการ 4,000 บาท ท่านที่สนใจสอบถามรายละเอียดที่งานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ โทร. 02-800-2304, 02-800-2308-14 ต่อ 3219, 3206

ท้ายนี้ขอเชิญชวนทุกท่านส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ในจดหมายข่าว ความยาวไม่เกิน 2 หน้ากระดาษเอ4 โดยส่งบทความพร้อมไฟล์ข้อมูลได้ที่คุณอำไพ หนูเล็ก หรือที่ email: tencl@mahidol.ac.th

บรรณาธิการ

เจ้าของ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา
จังหวัดนครปฐม 73170
โทรศัพท์ 0-2800-2308-14
โทรสาร 0-2800-2332
E-mail: tencl@mahidol.ac.th
Web page: http://www.lc.mahidol.ac.th

ที่ปรึกษา
ผู้อำนวยการสถาบันฯ
รองผู้อำนวยการสถาบันฯ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิจัย และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการวิชาการและกิจการพิเศษ

บรรณาธิการ
นางสาวนิภาวรรณ เจริญลักษณ์

กองบรรณาธิการ
งานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

ประสานงาน
นางสาวอำไพ หนูเล็ก

ศิลปกรรม
นางสาวกานดา ยากี

ภาพ
งานเทคโนโลยีการศึกษา

พิมพ์ที่
ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา
9/1205 หมู่ 1 ถนนสะแกงาม แขวงแสมดำ
เขตบางขุนเทียน กทม. 10150
โทรศัพท์ 0-2462-0303

ไม่ถึงผู้รับโปรดส่งคืน

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล นครปฐม 73170

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาต 11/2543
ปทจ.ศาลายา

***ผู้สนใจ** ต้องการทราบข้อมูลข่าวสารของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท จาก "จดหมายข่าว"*
ติดต่อ คุณอำไพ หนูเล็ก ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์